

András Cséfalvay (1986, SK)

Brány rozvážnosti / Gates of sanity, video, instalace / video installation 2019

Vědecké ohledávání a poznávání světa na straně jedné a jeho interpretace prostřednictvím umělecké tvorby na straně druhé jsou minimálně od doby Galilea Galileiho dvěma poli lidské zkušenosti, které se v profesích vědce a umělce ubírají značně odlišnými cestami. Pro Andráse Cséfalvaye se ale právě dějiny vědy staly jedním z důležitých inspiračních zdrojů jeho prací. Často se v nich zaobírá otázkami epistemologie lidské kulturní zkušenosti. Jeho neustálý dialog s kořeny našich civilizizačních paradigmatů pramenícími v minulosti je často navazován prostřednictvím virtuálních komunikací přímo s klíčovými historickými i fiktivními postavami. Ty jsou jako prostředek vyprávění leckdy oživeny prostřednictvím 3D počítačové animace a vystupují v rámci autorových videí, ať již se jedná o fiktivního intelektuálního dinosaura, křížáka Godefroye de Bouillona nebo Isaaka Newtona. Ověřování předpokladů, které je jedním ze zásadních nástrojů vědeckého uvažování, se v tvorbě Cséfalvaye mění ve spekulativní tázání směřované k naší vlastní kulturní paměti a jejím modelům uvažování. Tázání po podstatě lidského poznání, forem jazyka, jímž je něco sdělováno, i toho, co je nevysovitelné, se v jeho tvorbě, ať již jsou to zmíněná videa, instalace či texty, neustále v různých podobách vrací. Bratislavský rodák András Cséfalvay je absolventem Vysoké školy výtvarných umění v Bratislavě, kde následně absolvoval i doktorské studium. Je laureátem Ceny Oskára Čepana za rok 2009.

Scientific examination and exploration of the world, on the one hand, and its interpretation through artistic creation, on the other hand, have been, since Galileo Galilei's time, two fields of human experience which tend in quite different ways in the two professions of scientist and artist. For András Cséfalvay and his work, however, the history of science has become one of the important sources of inspiration. He often deals with issues of the epistemology of cultural experience. His ceaseless dialogue with the roots of our civilization's paradigms as they stem from the past is often followed by direct virtual communication with key historical and fictitious figures. As tools of narration, these are often animated with 3D computer graphics to becoming characters in the artist's videos – whether they be an intellectual dinosaur, the crusader Godefroy de Bouillon or Sir Isaac Newton. In Cséfalvay's work, the verification of hypotheses, which is one of the basic tools of the scientific way of thinking, changes into speculative questioning directed at our own cultural memory and models of thinking. The search for the essence of human knowledge, for the forms of language in which it is conveyed, and for that which is inexpressible, is recurrent in his work in various forms, whether in the aforementioned videos, in his installations or in texts. András Cséfalvay, a native of Bratislava, is a graduate of the Academy of Fine Arts and Design there, where he also continued his doctoral studies. He is a laureate of the 2009 Oscar Čepan Prize.

Anetta Mona Chisa (*1975, RO/Romania) a/and Lucia Tkáčová (*1977, SK/Slovakia)

oo00o0o0oo0000oo0o000oo0o, sklo, kámen, nakládaná zelenina / glass, stone, pickles 2017

S otázkou hygieny je neoddělitelné spojení i řada sociálních konstruktů, vážících se na její vývoj v oblasti politiky moci, genderových rolí i institucionálních modelů. Řada momentů s tím souvisejících se vždy odráží i v samotném tělesném procesu očisty a péče o sebe. Tvořící dvojice Anetta Mona Chisa a Lucia Tkáčová se ve své společné tvorbě, která trvá od roku 2000, dlouho zaměřovala především právě na otázky institucionální i genderové kritiky, i když především ve vztahu k fungování umělecké scény. Jejich práce, především videa a instalace, však i přes zásadnost a vážnost těchto témat nikdy neprostrádaly ironický nadhled a hravý přístup. V posledních letech získal jejich projev poněkud výtvarnější podobu, spojenou s využíváním hodnot forem a materiálů. I zde se ovšem neustále setkáváme s řadou diverzních strategií, spojených však často přímo s materiální podstatou děl – ať již se jedná o podobensví prezentované prostřednictvím různýchrodých chemických či biologických procesů, jako je například kvašení, či konceptuální vazbu materiálu na téma. Specifickou linií jejich tvorby jsou díla reagující na dvojídnou podstatu jejich společné práce. Obě umělkyně jsou absolventky Vysoké školy výtvarných umění v Bratislavě. Její laureátkami Ceny Oskára Čepana za rok 2006. Roku 2011 spolu s Ionem Grigorescu reprezentovaly Rumunsko v jeho pavilónu na 54. benátském bienále.

The issue of hygiene is inextricably linked with a number of social constructs associated with its development in the field of the politics of power, gender roles and institutional models. Many related moments have been reflected in the actual physical process of hygiene and body care. In their artistic cooperation, which has lasted since 2000, the artistic duo of Anetta Mona Chisa and Lucia Tkáčová have focused primarily on the issues institutional and gender criticism, mostly in relation to the functioning of the artistic scene. Despite their principles and their seriousness, their works, mostly videos and installations, have never lacked an ironic perspective and a playful approach. In recent years, their way of expression has gained a more "artistic/aesthetic" form, connected with the value of forms and materials. However, here too we constantly meet a number of diversion strategies often directly associated with the material essence of their work – whether it be a parable presented using various chemical and biological processes, as in the case of fermentation, or a conceptual connection between the material and the theme. Works reacting to the dual essence of their mutual work form a specific line of their work. Both artists are graduates of the Academy of Fine Arts and Design in Bratislava. They are laureates of the 2006 Oscar Čepan Prize. In 2011, together with Ion Grigorescu, they represented Romania in its pavilion at the 54th Venice Biennale.

Zájem o netradiční vizuální obraz a prostorovou zkušenost jsou nosným prvkem díla Juraje Gábora, který pracuje s kresbou jako technickým médiem. Současně má silně vvinutý cit pro kresbu jako záznamové médium pro zřítomnění okamžiku. Volně přechází z plochy papíru do prostoru. Kresbu chápe jako nástroj pro záznam vnímání světa kolem nás jak po hmotné, tak duchovní stránce. K tomu mu dopomáhá studium filozofických textů a teorie umění. V posledních letech jej přitahují momentální site-specific instalace. V roce 2015 realizoval Znakou pyramidu v Šolovských vesích na Slovensku. Znamení renezanční teorii Leona Battisty Albertiho objektem zasazeným do krajiny, který rýmoval výhled, ale také demonstroval teorii perspektivy. Vertikální gradace pro pražskou Galerii Kostka z roku 2016 zase tematizovala proměnlivé procesy vertikality a horizontality, kdy autor zdůraznil horizontálu a věci nad materiálním zobrazením. Fyzické stoupání diváka vytvářelo prostorovou zkušenost a možné uchopení duchovních vyšších sfér. Juraj Gábor se zajímá o člověka-diváka, jak pozoruje, vidí a vnímá jeho dílo. Volí proto výtvarná média v závislosti na daném prostoru a konkrétním problému. Bazenová hala Oblastní galerie Liberec autorovi učeňovala jako i inspirovala jej k uskutečnění dlouholetého uměleckého snu a záměru na vytvoření nosné platformy v podobě vodní hladiny, která se nese prostorem a vytváří situaci pomyslného „plavení se“ prostorem. Zlástění snů ve své hlavě, ve svém těle, pozorování a zprůměrování se – to je hlavní náplň Gáborovy instalace. Právě ona přilnost máce evokuje přepis nejen hmotného, ale i duchovního světa. Prostředná situace je připravená pro naše jiné záživání výtvarným uměním. Juraj Gábor je intermedialním umělcem volně se pohybujícím mezi kresbou, grafikou, vídem, objektem, instalací a performancí. Vystudoval Ateliér prostorových komunikací+Antona Čierneho na Vysoké škole výtvarných umění v Bratislavě.

Interest in unconventional visual images and spatial experience is the key elements of Juraj Gábor's work, based on drawing as a technical medium. At the same time, he has a refined taste for drawing used as a recording method to capture a given moment. He passes with ease from paper to space. He understands drawing as a tool of recording perceptions of the surrounding world on the material as well as the spiritual level. His study of works of philosophy and the theory of drawing helps him to achieve this. In recent years he has been attracted to monumental site-specific installations. In 2015 he realized the Sign Pyramid in Šolovské vrchy in Slovakia. He materialized the Renaissance theory of Leone Battista Alberti with his object art placed in the landscape, which framed the view and also demonstrated the theory of perspective. His 2016 Vertical gradation for Galerie Kostka in Prague thematised the changeable process of verticality and horizontality, by which the artist emphasised the horizontal line and those things that transcend material depiction. The physical ascent of the viewer created a special experience and the possibility to grasp at higher spiritual spheres. Juraj Gábor is interested in man-the-viewer, who observes, sees and perceives his work. This is why he chooses his artistic medium in relation to the given space and the particular problem. The pool hall of the Regionál Gallery in Liberec and its original function enchanted the artist and inspired him to realize his long-standing artistic dream, to create a platform in the shape of a water surface that carries the experience of an individual's floating in space.

Interest in unconventional visual images and spatial experience is the key elements of Juraj Gábor's work, based on drawing as a technical medium. At the same time, he has a refined taste for drawing used as a recording method to capture a given moment. He passes with ease from paper to space. He understands drawing as a tool of recording perceptions of the surrounding world on the material as well as the spiritual level. His study of works of philosophy and the theory of drawing helps him to achieve this. In recent years he has been attracted to monumental site-specific installations. In 2015 he realized the Sign Pyramid in Šolovské vrchy in Slovakia. He materialized the Renaissance theory of Leone Battista Alberti with his object art placed in the landscape, which framed the view and also demonstrated the theory of perspective. His 2016 Vertical gradation for Galerie Kostka in Prague thematised the changeable process of verticality and horizontality, by which the artist emphasised the horizontal line and those things that transcend material depiction. The physical ascent of the viewer created a special experience and the possibility to grasp at higher spiritual spheres. Juraj Gábor is interested in man-the-viewer, who observes, sees and perceives his work. This is why he chooses his artistic medium in relation to the given space and the particular problem. The pool hall of the Regionál Gallery in Liberec and its original function enchanted the artist and inspired him to realize his long-standing artistic dream, to create a platform in the shape of a water surface that carries the experience of an individual's floating in space.

Juraj Gábor (*1985, SK)

Vlnění / Drifting, site specific instalace, dřevo / site specific installation, wood 2019

Zájem o netradiční vizuální obraz a prostorovou zkušenost jsou nosným prvkem díla Juraje Gábora, který pracuje s kresbou jako technickým médiem. Současně má silně vvinutý cit pro kresbu jako záznamové médium pro zřítomnění okamžiku. Volně přechází z plochy papíru do prostoru. Kresbu chápe jako nástroj pro záznam vnímání světa kolem nás jak po hmotné, tak duchovní stránce. K tomu mu dopomáhá studium filozofických textů a teorie umění. V posledních letech jej přitahují momentální site-specific instalace. V roce 2015 realizoval Znakou pyramidu v Šolovských vesích na Slovensku. Znamení renezanční teorii Leona Battisty Albertiho objektem zasazeným do krajiny, který rýmoval výhled, ale také demonstroval teorii perspektivy. Vertikální gradace pro pražskou Galerii Kostka z roku 2016 zase tematizovala proměnlivé procesy vertikality a horizontality, kdy autor zdůraznil horizontálu a věci nad materiálním zobrazením. Fyzické stoupání diváka vytvářelo prostorovou zkušenost a možné uchopení duchovních vyšších sfér. Juraj Gábor se zajímá o člověka-diváka, jak pozoruje, vidí a vnímá jeho dílo. Volí proto výtvarná média v závislosti na daném prostoru a konkrétním problému. Bazenová hala Oblastní galerie Liberec autorovi učeňovala jako i inspirovala jej k uskutečnění dlouholetého uměleckého snu a záměru na vytvoření nosné platformy v podobě vodní hladiny, která se nese prostorem a vytváří situaci pomyslného „plavení se“ prostorem. Zlástění snů ve své hlavě, ve svém těle, pozorování a zprůměrování se – to je hlavní náplň Gáborovy instalace. Právě ona přilnost máce evokuje přepis nejen hmotného, ale i duchovního světa. Prostředná situace je připravená pro naše jiné záživání výtvarným uměním. Juraj Gábor je intermedialním umělcem volně se pohybujícím mezi kresbou, grafikou, vídem, objektem, instalací a performancí. Vystudoval Ateliér prostorových komunikací+Antona Čierneho na Vysoké škole výtvarných umění v Bratislavě.

Interest in unconventional visual images and spatial experience is the key elements of Juraj Gábor's work, based on drawing as a technical medium. At the same time, he has a refined taste for drawing used as a recording method to capture a given moment. He passes with ease from paper to space. He understands drawing as a tool of recording perceptions of the surrounding world on the material as well as the spiritual level. His study of works of philosophy and the theory of drawing helps him to achieve this. In recent years he has been attracted to monumental site-specific installations. In 2015 he realized the Sign Pyramid in Šolovské vrchy in Slovakia. He materialized the Renaissance theory of Leone Battista Alberti with his object art placed in the landscape, which framed the view and also demonstrated the theory of perspective. His 2016 Vertical gradation for Galerie Kostka in Prague thematised the changeable process of verticality and horizontality, by which the artist emphasised the horizontal line and those things that transcend material depiction. The physical ascent of the viewer created a special experience and the possibility to grasp at higher spiritual spheres. Juraj Gábor is interested in man-the-viewer, who observes, sees and perceives his work. This is why he chooses his artistic medium in relation to the given space and the particular problem. The pool hall of the Regionál Gallery in Liberec and its original function enchanted the artist and inspired him to realize his long-standing artistic dream, to create a platform in the shape of a water surface that carries the experience of an individual's floating in space.

Mystika hygieny

Mystique of hygiene

Mystique of hygiene

David Vojtuš (*1989, CZ)

Pytel 1–5 / Bag 1–5, PVC, rytina, tiskařská barva / PVC, engraving, typographic colour 2019

Naše vnímání prostředí jako „hygienického“ je často spojeno s určitými asociacemi povrchů, materiálů nebo i haptických či čichových podnětů. Zvlášť od druhé poloviny 20. století je nezávadná čistota spojována s výskytém syntetických materiálů, jako jsou různé druhy umělé hmoty. Často přírazné, měkké, a přitom omyvatelné plasty jsou neoddělitelnou součástí dnešního chápání hygieny. Izolují či oddělují hygienicky neslučitelné, umožňují snadné odstranění nečistot a současně svou poddajností zlehčují zranění. Stal se z nich univerzální materiál moderní společnosti bazírující na důsledné hygieně ve smyslu obsedantní čistoty. Pro Davida Vojtuše jsou tyto materiály ale i něčím jiným. Jeho tvorba ve svých počátcích vychází z grafické a ilustrátorské práce, tedy něčeho, co pracuje s pigmenty, barvami a tekutinami, jako je tuš. Ve svém osobním radikálním přehodnocení zmíněných psychoidesk začal pracovat s průhlednými plástkovými materiály, jako se specifickou objektovou formou, často napouštěnou tekutinou. V jeho posledních pracích se ale znovu začala projevovat i jeho grafická zkušenost. Když aplikuje tušový pigment do povrchu plastového materiálu. Ten se díky tomu stává i jakousi syntetickou paralogou tetované kůže. Ona neodbytná asociace měkkého plastu s lidskou tělesností se tím násobí do dvojznačné hry mezi umělým a organickým. David Vojtuš je absolventem Ústavu umění a designu Západočeské univerzity v Plzni a Fakulty umění Ostravské univerzity.

Our perception of space as "hygienic" is often associated with certain surfaces, their material, haptic and olfactory stimulation. Especially since the second half of the 20th century, perfect cleanliness is associated with synthetic materials, such as various plastics. Transparent, soft and washable plastics have become an inseparable aspect of hygiene, as it is nowadays perceived. They isolate or separate the unhygienic, allow the easy removal of impurities and, being pliable, pose no risk of injury. They have become a universal material in modern society, which insists on thorough hygiene in the sense of obsessive cleanliness. For David Vojtuš, these materials mean something else, too. His work began with graphic art and illustrations, i.e. something that works with pigments, paints and liquids like Indian ink. After his radical personal re-evaluation of these media, he began to use transparent plastic material specifically in his object art, often filled with liquid. In his latest work, however, his experience with graphic art is becoming manifest as he applies ink pigment to the surface plastic. The use of this method has become a kind of synthetic parallel of tattooed skin. Thus, the insistent association of soft plastic with human corporeality is multiplied into a game with a double-meaning, switching between the artificial and the organic. David Vojtuš studied at the Institute of Art and Design at the West Bohemian University in Plzeň and is a graduate of the Faculty of Arts of Ostrava University.

Tomáš Roubal (*1982, CZ)

Bez názvu / No title, objekty, ocel / objects, steel 2019

Roubalova tvorba je založená na otevřeně kritice společnosti. Autor je dobře rozpoznatelný specifickým rukopisem intermediaální formy (kombinace kresby, malby, objektů), která je dobře pochopitelná bez dlouhého komentáře. V posledních letech je převážně o kombinaci kovu, dřeva, keramiky, skla a stavebních materiálů, kdy jejich vzájemná nesuvrořlost a brutalita, mnohdy zpravočarých účků sovietskou technikou, reaguje na zvyšující se sociální napětí (může např. jít o ironický komentář k migranční krizi či situaci v EU nebo o kritiku maloměstství, konzumu i stále se zrychlujícího životního tempa). Autor balancuje na hraně plošného 2D a prostorového 3D média, které někdy oživuje přidáním zvukovým komentářem. Východiskem pro Roubalovu tvorbu zůstává kresba, a to především v její jasné čitelné lince. Autor v každém výstavním projektu z posledních let – České dioráma, Nevan Contempo v Praze, 2017; Hostilita, Altán Klamovka v Praze, 2018; Café Böhmen, NoD v Praze, 2018; nebo zde v Oblastní galerii Liberec, 2019 – poukazuje na znepokojení nad radikalizací společnosti a agresivitou doby. Dnes žijeme v situaci neustálého rozptylování se a v době pouhého kliknutí myši, které nás vtahuje do jiných světů. Právě proto Tomáš Roubala fascinují místa tradičního veřejného setkávání – hospody, kavárny, lázně, které ve svých dílech převádí do výtvarné formy pomocí karkatury. Jeho názor je přetvářen do psychotických vizuálních sdělení. Roubal kreslí do prostoru své komentáře ke společensky-politickým událostem pomocí dřeva, kovu a dalších na první pohled objektivních materiálů, což v místě bývalých lázní, místa setkávání pro relaxaci těla i ducha, může vyvolat až katarzní pocit očisty od perennantního tlaku a strachu společnosti vyvolávaného manipulacemi s informacemi. Tomáš Roubal vystudoval Ateliér volné grafiky u prof. Roberta Jančoviče na Vysoké škole výtvarných umění v Bratislavě.

Roubal's work is based on open criticism of society. The artist's style of intermedia forms is easily identified (a combination of drawing, painting and object art) and is easily understood without lengthy commentaries. In recent years, he has used a combination of metal, wood, ceramics, glass and building materials. The incongruity and brutality, often processed with the heavy welding technique, reacts to the increasing social tension (it may be, for example, an ironic commentary on the immigration crisis or the situation in the EU, or criticism of small-mindedness, consumerism and the ever-increasing pace of life). The artist balances on the verge of flat 2D and spatial 3D media, which he sometimes brings to life with audio commentary. Drawing remains the basis of Roubal's work, in particular in its clear lines. In each of his exhibition projects of recent years – Czech Diorama, Nevan Contempo in Prague, 2017; Hostility, Altán Klamovka in Prague, 2018; Café Böhmen, NoD in Prague, 2018; and the project in the Regional Gallery in Liberec, 2019 - the artist points out his unease with the radicalization of society and the aggression of our times. Nowadays we live in situations of ceaseless distraction, at the time when one click of a mouse pulls us into a different world. This is why Tomáš Roubal is fascinated by traditional meeting places – pubs, cafés, baths - which he converts into artistic forms using caricature. His opinion is transferred into a comprehensible visual message. Roubal draws his commentaries on social and political events into space being wire, metal and other seemingly scrap material. In the interior of the former baths, a place for meeting and relaxing the body and mind, this may create the almost cathartic feeling of cleansing the self of the permanent pressure and fear of society caused by the manipulation of information. Tomáš Roubal is a graduate of the Studio of graphic arts under Prof. Robert Jančovič at the Academy of Fine Arts and Design in Bratislava.

Mystika hygieny
16. 5. – 1. 9. 2019
Oblastní galerie Lázně, Liberec

Kurátoři: Viktor Čech a Lenka Šýkorová

Umělci: András Cséfalvay (SK), Juraj Gábor (SK), Tomáš Roubal (CZ), Anetta Mona Chisa – Lucia Tkáčová (RO/SK), David Vojtuš (CZ)

Mezinárodní kurátorský projekt představuje roli hygieny, péče o tělo a lidské tělesnosti a s tím spojené kulturní a sociální otázky v tvorbě současných umělců.

Ve svém heslu o hygieně v surrealistickém *Kritickém slovníku* (1929) Georges Bataille napsal: „Muž, který si dře kůži třecí rukavicí, dokud zdravě nezhřevná, jež si čistí zuby americkou pastou nebo se po pravidelném cvičení sprchuje studenou vodou, si představuje, že tak koná čistě s cílem udržet se při dobrém zdraví. A to díky správně pochopené osobní hygieně, oně obdivuhodné výsadě tohoto století rozzumu. „Mens sana in corpore sano“ říkájí latinci!... Je velmi nepravděpodobné, že by onen bláznivě oholený muž s pečlivě upravenými vlasy mohl nabýt podezření, že vlastně provádí magický rituál, odpovídající tomu, že by se objevil s palcí či kopím v ruce po boku primitivních lidí...“

Lázně byly v době svého antického vzniku místem nejen hygienickým v novodobém slova smyslu, ale především místem komplexní očisty a regenerace jedince ve smyslu tělesném i psychickém. Tento pravzor ohromných římských lázeňských komplexů zcela nevyzněl z myslí ani architektům, lékařům a politikům při stavbě jejich moderních analogií, které začaly vznikat i v severočeských městech kolem roku 1900. Estetika hygieny vyzářující na nás dodnes z architektury a výtžby těchto historizujících a secesních staveb je něčím, co dříve souvisl s oním moderním kultem antického ideálu, který dobře vyjadřuje zbanalizovaný slogan – „v zdravém těle zdravý duch“. Ten nám v mnoha mutacích a podobensitvích neustále podsouvá i dnešní konzumní kultura a její vizuální reprezentace. Stručně řečeno, stejné jako se z našeho těla stala komodifikovaná oblast, na níž cílí řada produktů, zbožím se stalo i naše zdraví. Dnešní tělo je objektem obchodu. Chápání těla jako objektu, který můžete vlastnit a používat dle své kupní síly, bylo ostatně blízké i otrokářské antice. Koneckonců již zmíněný Bataille tvrdil, že přesvědčení moderní společnosti o tom, že řada rituálních tabu a příkázání starých kultur byla ve skutečnosti přestrojena hygienická pravidla, je mylné a že naopak naše moderní hygiena může být jen další druh více či méně racionalizovaného tabu.

Současní umělci se této problematiky ve svých pracích dotýkají velice často. A to v širokém spektru od konceptuálně pojatého a kriticky angažovaného díla až naopak po tvorbu, která se zajímá především právě o onu zmíněnou estetiku zdraví, těla a hygieny ve vztahu k současné vizuální kultuře. Právě tuto „výtvarnější“ oblast současného umění vztahujícího se k tomuto tématu představuje tento výstavní projekt.

Celkový rámec projektu utváří site-specific instalace až na hranici architektury výstavy od slovenského umělce Juraje Gábora, která vychází z kurátorského konceptu v rovině mentální očisty a pracuje s jasně viditelnou symbolikou očisty vodou. Nosná dřevěná konstrukce pomyslně evokuje i evokující vodní hladinu odkazuje k původnímu účelu sálu. Návštěvník proplouvá prostorem a ocitá se mezi nebem – skleněným stropem – a dnem. Síla dřevěných vln tkví v pravidelnosti a měkkosti vedoucí ke zklidnění mysli. Zároveň se jedná o architekturu, v níž jsou ostatní díla vystavena přímo na platformě a výsledná křivka zvlnění s nimi koresponduje. Mezi další zastoupené autory patří Tomáš Roubal prezentující se objekty vyrostajícími z podlahy. Jeho dílo poukazuje na přívodnífunkci lázní v rovině duchovní i fyzické relaxace, tedy jako místo setkávání a glosování aktuálních společensko-politických problémů, stejně jako je tomu v českých hospodách či kavárnách. Roubalovy objekty jsou tak ironickými až kritickými komentáři věnovanými naší geopolitické situaci. David Vojtuš ve svých objektech parafrázuje jeden z nejtýpističtějších materiálů spojených s moderní hygienickou obsesí – průhledné plasty umožňující důslednou izolaci i snadnou očistu. V rámci jeho tvůrčí interpretace se ale tyto objekty stávají především dialogem mezi umelostí a organičností, tedy něčím, co je často spojeno i s pozicí lidského těla v „hygienickém“ prostředí. Anetta Mona Chisa a Lucia Tkáčová ve svých dílech reflektují napětí mezi symbolickou mocí objektů a jejich diverzí prostřednictvím chemických a biologických procesů. Vztah znaku a formy je zde konfrontován s neodvratnou organičností a tělesností, která nás pronásleduje po celý náš život s naším tělem. András Cséfalvay ve svém videu naopak k divákovi přistupuje především prostřednictvím svého spekulativního ohledávání kořenů dnešního vědeckými paradigmaty definovaného pohledu na svět. Vtahuje diváka do hry se psychobýbním jednoznačnosti předpokládaných faktů směrem k dialektické konfrontaci.

The Mystique of Hygiene
16. 5. – 1. 9. 2019
Regional Gallery Lázně, Liberec

Kurators: Viktor Čech and Lenka Šýkorová

Artists: András Cséfalvay (Slovakia), Juraj Gábor (Slovakia), Tomáš Roubal (Czech Republic), Anetta Mona Chisa – Lucia Tkáčová (Romania/Slovakia), David Vojtuš (Czech Republic)

An international project introducing the role of hygiene, body care and physicality and associated social and cultural issues in the work of contemporary artists. In the entry on hygiene in his surrealist *Critical Dictionary* (1929), Georges Bataille wrote: The man who rubs his skin with a friction-glove until it is a vivid red, cleans his teeth with an American powder, or indeed takes a cold shower after some physical exercise, imagines he is acting with the sole aim of keeping himself in good health, thanks to properly understood hygiene, the admirable benefit of this century of reason. "Mens sana in corpore sano," say those in favour of Latin tags... He hardly suspects, that clean-shaven man with his neatly combed hair, that he is accomplishing a magical rite, fit to allow him to appear, mace or lance in hand, next to primitive men.

In Antiquity, baths were not only places for personal hygiene in the modern sense of the word, but also places of complex cleaning and rejuvenation, both physical and mental. This ancient model of the huge Roman baths did not vanish entirely from the minds of architects, physicians and politicians when building their modern analogies, which began to appear around 1900 in the north of Bohemia. The aesthetics of hygiene that to this day radiate from the architecture and decorations of these historicist and Art Nouveau buildings are closely connected with the modern cult of the Ancient ideal Kalos kagathos, which is well expressed by the trivialized "healthy soul in a healthy body". It is constantly pushed on us in many variations and mutations by contemporary consumer culture and its visual representations in their many forms. Simply, just as our body has become commodified, targeted by many products, our health has also become a commodity. Nowadays, our body is an object of business. The perception of the body as an object that we can own and use according to our purchasing power was actually familiar to the slave cultures of Antiquity. After all, Bataille claimed that the conviction of modern society that many ritual taboos and commandments of ancient cultures were in fact disguised rules of hygiene is wrong; and that, on the contrary, our modern hygiene might be just another type of more or less rationalized taboo. Contemporary artists frequently touch on this issue in their works in a wide spectrum, from conceptual and critical works to those that are interested primarily in the aesthetics of health, the body and hygiene in relation to contemporary visual culture. This exhibition project presents this "aesthetic" aspect of contemporary art and related topics.

The overall frame of the exhibition is created by the site-specific installation by Juraj Gábor, which is based on the concept of mental hygiene and works with the clear symbolism of cleansing with water. The supporting wooden structure evokes a water surface, referring to the original purpose of the hall, a place where visitors who pass through the space find themselves between the sky - the glass ceiling - and the bottom of the pool. The strength of the wooden waves is in their regularity and softness, which calm the mind. At the same time, this work creates the architecture of the entire exhibition, as the other works are exhibited on this wooden platform and the resulting curve of the undulation. Among the other artists whose work is represented here is Tomáš Roubal, with his object that grows out of the floor. His work points out the original function of baths as a place of physical and mental relaxation, as the baths were a place of meetings to comment on current social and political issues, just as is the case nowadays with Czech pubs and cafes. Roubal's objects thus become an ironic, almost critical commentary on our geopolitical situation.

With his objects, David Vojtuš is paraphrasing one of the most typical materials associated with the modern obsession with hygiene – the see-through plastic that we use in many places – pubs, cafés, baths - which he converts into artistic forms using caricature. His opinion is transferred into a comprehensible visual message. Roubal draws his commentaries on social and political events into space being wire, metal and other seemingly scrap material. In the interior of the former baths, a place for meeting and relaxing the body and mind, this may create the almost cathartic feeling of cleansing the self of the permanent pressure and fear of society caused by the manipulation of information. Tomáš Roubal is a graduate of the Studio of graphic arts under Prof. Robert Jančovič at the Academy of Fine Arts and Design in Bratislava.